

a szabadban rendezett multságok terén is elérkezett a reformok ideje. Az első és legsürgősebb tenni való, amit közönségünk érdekében őszinte jóakarattal kötünk a bölcs városatyák lelkére: *építsünk állandó fedett tánchelyiséget a „Népkert“-ben, mint a mely rövid időn átadható lesz az ily célu közhasználatnak.* Az a tőke, mit a város egy térős, pavillon-szerű alkotmány felállítására fordít, busásan meghozza kamatait. A multságot rendező testületek használati díj fejében szívesen megfizetik azt az összeget, mit eddig a sátor felállítására költöttek. 35—40 frtba mindig belekerül egy ponyva-sátor felállítása, pedig ez esőtől meg nem óv, sőt szélviharban katasztrófának is válhat okozójává.

Ez az indítvány különben nem is új. Ugy tudjuk, hogy a Népkertnek Dolesch műkertész által készített tervrajzában, melyet annak idején a képviselőtestület egészében elfogadott és jóváhagyott, fel van véve egy táncterem terve is, a kivitelben a parkirózáznál szintén nem maradt figyelmen kívül ezen szempont. Most tehát a tapasztalat ajánlja, a közönség érdeke sürgeti, hogy kellő intézkedés által biztosítsuk magunkat, s ne engedjük, hogy nyári multságaink föltétlenül ki legyenek szolgáltatva az idő változóságának!

Egy veszedelmes ruhadarabról.

— Egészségügyi tanulmány —

Nem új, nem ismeretlen tárgy, melyért tollat vettem kezembe, s ha bármily szűk körben is figyelmet keltek szerény, de igaz meggyőződésemmel nyilvánításával, nem végeztem hiábavaló munkát.

Nincs tárgy, mellyel a hírlapok többet foglalkoznának, mint a divathajhászattal. Sajnos, hogy a cikkezőket leggyakrabban csak a felesleges kiadás helytelenségének kimutatása vezérli. Én nem tekintek sem a kiadásra, sem a bevételre, nem nézem, gya-

luval, árral, tüvel, ekevassal, avagy tollal, örökléssel jut-e valaki a pénzhez, könnyen költ-e, vagy erőlködik, csak azt figyelem: épiséget, egészséget tart-e meg, vagy pedig nyomorékságot, betegséget szerez-e az oktanulnival üzött divathajhászattal.

Az említett irány-elvek szerint veszem bírálat alá a derékfűző, vagy magyarul mondva, a „Mieder“ használatát.

Átkozott volt, még a ki feltalálta is ezt az elterjedt kínzó eszközt. A hiúság vezérelhetett valakit a feltalálására, vagy talán haszonleső üzérzsellelem bocsátotta világgá, hogy a gondatlan, vagy tudatlan anyák ma már nyomorékságot szerezzenek vele ép gyermekeiknek. Bárholnan erőd is, tény, hogy ma alsóbb- és felsőbb-rangu, művelt és műveletlen emberek közül nagy mértékben szedi áldozatait, láthatóan, vagy mint lassu méreg, láthatatlanul, évek mulva, de biztosan. Nézzük csak, hogyan is állunk voltaképen e veszedelmes ruhadarab használatával?

„Légy csinos lányom, így kap a szem rajtad.“

Tehát fűzd 80 c. meteres, nem karcsu de egészséges derekadat 50 c. meterre, hogy legyen az karcsu, az egészség az nem számít! Ez az átkos könnyelműség, oktalan páváskodás hangja. Ha azután a szegény leány gyomorfájást kap, — tegyük föl, hogy hiúsága még nem fejlődött ki — panaszkodik, erre is kész a jó mama válasza: „igaz, baj kedves lányom, de mindenki hordja, nem lehetsz kivétel, kinevet a világ.“

Tehát, ha más kutba ugrik, ugorj bele te is, mert ha magadnak bajt nem szerzel, kinevetnek, ha szereztél, sajnálnak, de patikára valót nem adnak. Ez a társadalmi presszió.

Két nagfontosságú érv mellett van még egy harmadik; a mieder egyenes testtartásra szoktatja az önmagukra figyelni nem tudó serdülő lányokat, mondják a mamák.

Uram isten, hát míg a mellfűzőt nem ismerték, csak görbe nők voltak, vagy ösanyáink figyelmetlenebbek valának?! Mire való az anya örökös szeme otthon, a figyelmes tanító az iskolában?

S hallgassuk meg csak, mit szól mind ezekhez az orvosi tudomány. A mieder használatát rendszerint 15—16 éves korban kezdik a nők. Gondoljuk meg most már, hogy éppen a 15—16 éves korban kezdődik a nők-

nél az a fontos élettani változás, mely a véredények működéséből származik, s bizonyos lázzal, tehát gyengeséggel is jár. Az anyák és felnőtt leányok bizonyára ismerik e bajt, mely mindnyájokkal közös s természetes lefolyás mellett nem jár semmi veszéllyel.

Ugy de ugyanezen kortól kezdve fejlődik legerőteljesebben az egész test, tehát erőre és teljes szabadságra van szüksége, az itt említettek szerint két fő-okból.

Mit csinálnak tehát az átkozott fűzéssel?

Tudvalevőleg a fűzőt a törzs középső és felső részeire erősítik fel, a testnek ezen részére gyakorol — ha a legkisebb mértéket vesszük is, kínos kalóda-, vagy bilincsszerű szorítást, mit némi elyek a karcsúság utáni vágyért egész a sápadtság-, szédülés- és ájulásig fokoznak. Nézzük, mi történik tovább.

A fűzéssel összehorítottatnak a törzsben a véredények, a máj, gyomor, lép pedig felszorul a mellürbe, hol a tüdő és szív működésének volna helye, míg alul a rekeszizom nem gyakorol nyomást a belekre, s így itt gátolva lesz az emésztés, s keletkezik a bajoknak egész sorozata, miket magának szándékosan szerez az ember.

A gyomor nem emésztheti meg rendszeren a belé jutott eledelt: lesz gyomorfájás naponként, ha a gyomor nem emészt, nem képződik vérnek való: lesz vérszegénység 15—16—17 éves korban, ha nincs vér, pang a vérkeringés, s ezzel együtt a tüdő: lesz tüdő-sorvadás 17—18—19—20 éves korban, ki meddig bírja.

Vége mikor a baj már megvan, tegye jóvá a doktor, ha tudja 4—5 évnek súlyos gondatlanságait, ha pedig nem képes — a mi természetesebb, mint nem — a szenvedést enyhíti a gyógyszer, megszünteti a sir.

Óh bizony szomorú dolgok ezek, mert a mely testrészeket az isten megteremt ép-ségben, elnyomortják mesterséges módon a nem gondolkozó anyák!

Legfőbbször a tünetek nem fordulnak elő azonnal láthatóan, hanem elévülve, a baj éppen azért annál nagyobb s ha a serdülők lányokká fejlődhetnek is, a szervezeti gyengeség utódaikon fog meglátszani s a miederzés nyomtalanul soha, soha el nem tűnik.

Ha a társadalmi szokások lenyűgözve tartják az egyéneket, legalább annyit tegyenek meg az anyák, hogy lányaiknak 15 éves kor helyett 20 éves korban engedjék meg a mieder használatát, mikor a test már kifejlesztett, az ész a test javát felfogni képes.

szonyt“, hogy legyen gyermekének keresztanyja.

A báróné, egyéb szórakozás hiányában, elfogadta a „mogtiszeltetést“ és elkövette azt a maliciát, hogy a rongyos oláh csempész gyermekét „Marie“-ra kereszteltette. Ezt a gyereket is mindenki Marincának nevezte és nagy volt a becsülete a többi oláh gyerekek közt, mert tudták, hogy Gyimessy báróné a keresztanyja.

A gögös szász szomszéd és becses családja majd megpukkadt a dültől. Hát még mikor a báróné valahonnan egy Mistel nevű „hütlén kezelés miatt“ elcsapott szász ispánt szerzett magának, akivel az oláh Marincát, szüleinek szíves beleegyezésével, adoptáltatta és a kit két hó mulva „hütlén kezelésen“ kapva, elfogatott és bezáratott!

Mistel uram dühöngött és szerette volna azt a szegény, ártatlan gyermeket keresztanyjával együtt megfojtani. Hogy is ne! Mikor azt a gyermeket is, akit egy topron-

gyos oláh asszony szült és egy tolvaj adoptált, Mistel Marincának nevezik, mint az ő, a gazdag, az előkelő Mistel bárónak a leányát!

Gyimessy báróné pedig egyéb, kolle-mesebb szórakozás hiányában még itt sem állapodott meg, hanem mikor szomszédja a gyermeke mellé nevelőt fogadott, egyiket a másik után elszerződtette és keresztleányát: az oláh csempész gyermekét taníttatta velük. Szóval: a szegény Mistel elkeseredésében már gyilkosságra gondolt, mert csak akkor volt némileg nyugta, ha a báróné tél közeledtével a fővárosba tette át tartózkodási helyét.

Igy ment ez éveken át. Mistel ar beleöszült a sok bosszankodásba, a leányok meg felcseperedtek és nyáron át csak úgy gyűlöltek egymást, mint szüleik; télen azonban pihent a gyűlölet, mert akkor az oláh Marinka meghuzódott szüleinek büzös odújában: a hegy alján és mire kítavaszkodott, épp oly rongyos és piszkos volt, mint a szü-

lei. Nyáron aztán újra „kisasszony“ lett belőle.

Mistel báró időközben megunva a sok bosszúságot, a fővárosba tette át lakását, a hol már nem oly könnyű valakit hasonló dolgokkal bosszantani. Alig egy hóval később, egy zivataros éjszakán az oláh csempész a feleségével „kirándulást“ tett a folyón Oláhországba, a honnan többé nem tértek vissza. A tutajt, melyen elindultak a határszéli part kavicsos fövényén találták meg szétmálva.

A gyermek maga vitte meg a hirt a bárónénak. Hidegen, meghatottság nélkül, mint ha mi köze sem volna hozzá, Gyimessy báróné előbb bosszankodott, hogy most már ez a parasztyerek a nyakába szakadt; de aztán gondolt egyet és csengetett a komornájának.

— Ez a gyermek itt marad. Vezesd a konyhába és legyen gondotok rá, hogy valami hasznát vehessétek.

Ki ezt nem teszi, mind gondatlan rossz anya, rossz honleány, mert elnyomorítja saját gyermekét, sanya nemzedéket nevel!

Boldog, erős nép az angol, mert a természetes, a jót, nem áldozza fel az emberi hiúság rossz eszközeinek:

Anyák, szivre a kezet, idejében gondolkozzatok!

Pácaj Mihály.

Látogatás Kossuth Lajosnál.

— Levél a szerkesztőhöz —

Turin al Baraccone, 1893. április 30

Kedves Szerkesztő Barátom!

Olaszországi utazásomnak immár befejezésénél vagyok s bár a levélírára most sok időm nincs, mert a gyorsan repülő órákat itt létémnek értékesítése végett lehetőleg szemléletekre kell kilyhasználnom, az azután még fönmaradó pár órát pedig a test és lélek fáradtságainak kipihenésére fordítanom, mind azáltal szakítok egy kevés időt arra is, hogy életjelt adjak magamról.

Siciliának fővárosát Palermot is bejárva sietve tértem vissza, hogy mielőbb a várva-várt Turinba juthassak. Szerencsésen meg is érkeztem, és itt vagyok tegnap reggel óta. A tegnapi nap folyamán már eléggé szemügyre vettem e gyönyörű város nevezetességeit, a mai napot tehát arra szántam, hogy remete lakában fölkeresem az élő legnagyobb magyart, a magyar nemzet ez idő szerinti legideálisabb alakját, Kossuth Lajost, akit látni valóságban és bűvös szavának hangzát hallani volt mindenkor vágyaim netovábbja. Tudva azt, hogy Kossuth délután két órakor szokott fogadni, bevártam türelmesen ez időpontot s két órakor már ott álltam a „Via dei mille“ utca 22. számú házának tárt kapuja alatt. Minthogy azonban még csak alig múlt két óra, attól tartva, hogy talán korán is jöttem, átmentem a Kossuth lakása előtt elterülő gyönyörű Valantino parkba s ott egy körsétát téve feltekintgettem Kossuthnak az első emeleten lévő lakása ablakaira, hogy talán előbb titokban is megláthatnám, de nem láthattam semmit mert bár az üveglakok ki voltak nyitva, a külső világos zöld színűredőnyök, melyeknek táblái csaknem egészen össze voltak vonva, a bepillantást akadályozták. Dobogó szívvvel indultam tehát vissza azon elhatározással, hogy felkeresem hazánk mítoszai

alakját csendes rejtkehelyén, mert annak elmulasztását soha sem tudtam volna magának megbocsátani. Megvallom, hogy némi félelemmel tettem meg az első lépéseket, mert nem lévén semmiféle ajánlattal ellátva, alig mertem remélni bocsátást, és bsupán azon tudat bátorított, hogy Kossuth eddig mindig szívélyesen fogadta látogatóit és kiválóan a magyarokat.

A házmester vezetése mellett értem fel az első emeletre, ahól az általam adott csengő-jelre elősietett szolgának olasz nyelven adtam tudtára azon óhajomat, hogy Ruttkayné Ö nagyságával szeretnék beszélni. A szolgál egy előszobába vezetett s névjegyemmel elrohant, hogy azt Ruttkaynének azonnal kézbesítse. Csak annyi időm volt, hogy az előszoba egyik szögletében összegöngyölítve pihenő nemzeti színű selyem-zászlót megfigyeljem, mert a szolgál sietve hozta az örvendetes hírt hogy ő nagyságához bemehetek.

Szent áhitattal léptem be a szolgál által kinyitott ajtón, de senkit sem láttam ott. A következő pillanatban azonban a baloldali szomszéd szobából elősietett és előtem állt Ruttkayné, egy őszbe borult érdekes arczu asszony, aki rendkívül barátságosan fogadott és nyájas modorával felbátorított.

— Bocsánat az alkalmatlankodásért, de én csakis azért jöttem Turinba, hogy kielégítem azon legfőbb vágyamat, hogy Kossuth Lajost, az agg honatyát lássam valóságban és ez alkalommal nála tiszteleghessem. Valjon remélhetem-e, hogy egyáltalán elfogad, nem leszek-e alkalmatlan?

Ruttkayné névjegyemet a szolgálval azonnal beküldte Kossuthhoz és biztatott, hogy bár kedves bátyja gyöngékedik, remélhetem, hogy ha csak rendkívül el nincs foglalva, teljesíteni fogja kívánságomat.

A szolgál tényleg azon kedvező hírrel tért vissza csakhamar, hogy a kormányzó úr dolgozó-szobájában vár.

Érre én Ruttkaynével búcsút akartam venni, aki kikötötte, hogy mielőtt véglegesen búcsúznék, még egyszer térjek vissza hozzá.

Amint a szolgál által kinyitott dolgozó-szobába léptem, a félhomályban, az egyik ablaknál elém tünt Kossuth Lajosnak fehéres alakja. Közvetlen az ablaknál lévő íróasztalánál ült. Fejét fekete házisapka borította, mely alól kihérltek galambösz hajfürtei. Levélírában zavartam meg őt, azt árulta el az asztalon előtte fekvő befejezetlen levél. — Amint közelébe jöttem s

rám tekintett, szívem elszorult, s az ihlet-ségtől, mely lelkemet egészen áthatotta, alig bírtam megszólalni.

Midőn előadtam, hogy csak azért jöttem Turinba, hogy őt valóságban láthassam, sápadt arczát, a melyet első tekintetű nagykomolynak találtam, a látható örömnnyájas sugara derítették fel. Az íróasztalnál vele szemben és egész közelében lévő karosszékbe ültetett le s tréfásan kifejezte a feletti örömet, hogy engem nem a zarándoklat vezérelt Olaszországba, mint sok mást akik utóbbi időben nagy számmal őt is felkeresték, de akiknek látogatását csakis a pápai zarándoklatnak köszönheti. Amikor említettem, hogy én most Sziciliából jöttem fel egyenesen Turinba, érdeklődéssel kérdezett ki az ott látottakról s tréfásan megjegyezte, hogy tul tettem rajta, mert megfordultam Palermóban is, ahol ő, annak daczára, hogy állandóan Olaszországban tartózkodik, még soha sem volt. Midőn Olaszországban tett tapasztalataim, valamint az azoknak rám gyakorolt benyomásai iránt intézett hozzám kérdéseket, azon megjegyzéseimre, hogy Olaszországnak alig van városa a mely vagy művészeti-, vagy történelmi emlékeivel fogva érdekességgel ne bírna, és több oly nagyobb városa van, a mely egyéb tekintetben is egy főváros színvonalán áll, azon sajnálatának adott kifejezést, hogy hazánkban minden törekvés kizárólag Budapest rohamos emelésére van irányozva s e mellett jelentékeny vidéki városok maradznak el a fejlődésben. Felemlítette különösen a történelmi nevezetességekben gazdag Erdélyt, a melynek fővárosa, Kolozsvár, sem kereskedelmi, sem egyéb szempontból nem bír je-entőségre emelkedni. Azzal állnak elő — folytatja Kossuth — hogy Budapest az ország szive. Igen is, az ország szive; csak hogy ez a szív ne szívja fel és ne tartsa vissza magában az összes vért, hanem árássza szét az ország egész testébe.

Dicsérőleg említette Kossuth a magyar festőművészetnek utóbbi időben vett nagyobb lendületét. Ő ugyanis nem régen egy jeles olasz festőtől hallotta, hogy az olasz festészet utóbbi időben hanyatló irányt vett, ellenben a magyaroknál e művészet terén újabban meglepő haladás észlelhető.

Érdeklődésemet lekötötte az olasz nép rendkívüli élelmességéről és szorgalmáról tartott érdekes előadása, mi közben gyakran felsóhajtva jegyezte meg, hogy bizony

Igy került Marinka a báróné szolgálataiba és vele együtt a fővárosba.

Gyimessy báróné elmerült és rosszkedvű. Nyugtalanul izog-mozog székén, bosszusan, idegesen tépegeti egy előtte heverő újságlapnak a széleit. Majd ránczba szedi homlokát, tenyerébe hajlja fejét, belebámul a kandallóba a lángok közé és mintha egy gondolat bántaná, hirtelen hátra veti fejét.

Az éjjel, egyéb szórakozás hiányában, jótékonycélu házárban működött közre. Mikor legkedvesebb leereszkedéssel kinálgatta a virágait a közönségnek, egy hirtelen szöke haju, hórihorgas alakú fiatal leány közelébe feléje egy szemtelenül vigyorgó ősz férfi karján. A férfi gúnyosan meghajol a báróné előtt és úgy köszönti, mint régi meghitt ismerősöket szokás; aztán belemarkol a virágkosárba, kivessz egy rózsát, a kosárba dob egy százszas bankót és egy névjegyét, sarkon fordul és távozik.

A névjegyén a Gyimessy Mariska báróné név volt olvasható. Mistel a báróné bosszantására, az ő családi nevére: Gyimessyre magyarosította nevét.

Végre a báróné csengetett és a belépő komornának azt a parancsot adta, hogy küldje be a Marinka cselédet.

A leány ekkor már 16 éves múlt és olyan volt, mint a legtöbb nőcseléd. Se szép, se csunya, jól kifejlett, erős, széles testű piros pozsgás arczu, duzzadt, husos, vörös kezekkel és karokkal.

— Te többé nem dolgozol a konyhában, Marinka, — szólította meg a báróné. Más-ként határozta fölötted. A cselédekkel többé nem társalogsz, külön szobád lesz és kapsz egy barátnőt, a ki melletted lesz és tanítani fog. Igyekezz arra, hogy kissé uriasabb modort sajátíts el és tanulj. Ha nem leszek veled megelégedve, haza küldelek Oláh-Tölgyesre, a hol aztán koldulni mehatsz.

Két héttel később Marinka a báróné

kívánságára megkezdte a bálózást. Mikor először találkozott a melléje adott garde de dames kíséretében korábbi névrokonával, az majd elájult ijedtében. A leány azonban a szemé közé nevetett és pillantásaival való-ságosan kinézte a hirtelenszöke és érzékeny Mariet a teremből. Nem is bálózott ebben az idényben többet.

Két hóval később a báróné a következő eljegyzési értesítést vette: „Horkai Horkay Kázmér miniszteri titkár jegyet váltott Gyimessy Mariska báróné asszonnyal, Mistelbaumi Gyimesy György báró leányával“

Három hóval ezután pedig a lapokban a következő hírnem volt olvasható:

„Tokajy Gergely, miniszteri tanácsos, tegnap vezette oltárhoz Mistel Mariskát, Gyimessy báróné fogadott leányát. Mint érdekes összetalálkozást felemlítjük, hogy a múlt héten esküdött örök hűséget Gyimesi Mariska, a ki azelőtt szintén „Mistel“ volt, egy miniszteri titkárnak, a kinek a miniszteri tanácsosur hivatali főnöke.“

A. B.

kérem szívesen, nekünk nem ártana példát venni az olaszok élelmességéről, melyre e népet az élet kényszere tanította.

Az a félóra, a melyet az aggastyán társaságában eltölteni szerencsés valék, fedhetlen lesz rám nézve. Ez volt olaszországi utam egyik legszebb emléke.

Hogy mennyire van Kossuth tájékozva a mi viszonyainkról, sőt az egyes napi eseményekről is, az abból is látszott, hogy amidőn búcsút vettem az aggastyántól, mint legújabb újságot közölte velem, hogy ő felesége május 2-án érkezik Budapestre, ahol 7-ig fog tartózkodni.

Kossuthnak, drága idejéből részemre is juttatott ezen félórát hálásan megköszönve kezét, a melyet búcsúzásul nyújtott felém. többször ajkaimhoz emelve távoztam el azon szavakkal, hogy boldogan térek vissza hazamba annak örömeiben, hogy Őt jó egészségben és kedélyben találtam.

Visszatértem azután még Ruttkaynéhez is, aki mindjárt tudakozódott, hogy mily állapotban találtam a kormányzót, elég jó színben van-e?

Ruttkayné Kossuth napi életének be rendezéséről sok érdekeset közölt velem, mit azonban most már leírni nem volna időm, mert egy óra múlva már útra készen kell lennem, hogy a milánói gyorsvonatot el ne mulasztam.

Úgy neked, kedves Szerkesztőm, mint becses lapod t. olvasó-közönségének szíves üdvözetet küld a Cavaleria Rusticana klasszikus földjéről.

Mocsényi József.

M i ú j s á g ?

— **Vármegyei gyűlések.** Békésvármegye főrvényhatósága rendes évgyűléses közgyűlést május 29-én és következő napjain tartja meg. A közigazgatási bizottság 8-án tart ülést.

— **Önkéntes tűzoltó egyesületek.** Tallián Béla főispán a vármegye alispánjához a községekben önkéntes tűzoltó egyesületek alakítása érdekében a következő megkeresést intézte: Nagyságos Jancsics Pál kir. tanácsos alispán urnak Gyulán. A jó közigazgatásnak mindenkor eszményien magas fokát fogja mutatni azon időpont, midőn a hatóságoknak módjában lesz az egyes polgárok minden szükségleteinek, minden óhajának határozottan és megfelelően eleget tenni. Azonban míg a hatóságok ilyen módon mindent átölelő tevékenysége talán mindenkorra elérhetetlen eredménye fog maradni a közigazgatásnak, addig az egyes honpolgároknak kellene oly eszközökkel, melyek rendelkezésükre állanak, oda hatni, hogy saját jólétük, önlétérdekeik megvédésére a hatóságokat teljes erővel támogassák a célra törekvő működésükben különösen ottankor, midőn a baj, a veszedelem felsőbb hatalmaktól végzettszerűleg jelenik meg. Békésvármegyének egyik fenyegető veszedelmét a tűz képezi. Ott, hol a talaj és időjárási viszonyok sajátos alakulása folytán a lakosság általában a nagyobb biztonságot nyújtó kevésbé gyúlékony fedő anyagot nélkülözi vagy csak aránylag nehezen és magas áron képes beszerezni, melyek hosszú időközön keresztül nyomásztólag hatnak az egyes honpolgárok vagyoni jólétének emelkedésére, visszavetvén az elért eredményt évek sőt évtizedekre is. Egész Európa s már hazánk sok részének példája is bizonyítja, hogy

nincs eszköz, mely a pusztító elem káros működésének határozottabb gátja lenne, mint a hivatásos és az önkéntes tűzoltó egyesületek. Békésvármegye gazdag s határozott fejlődés ösvényén járó nagy községei különösen alkalmas talajt képeznek ily egyesületek alakítására és sajnósan tapasztaltam, hogy daczára ennek az önkéntes tűzoltó egyesületek még igen sok helyen nem léteznek, sőt ezek ellenében bizonyos közöny, egyes helyeken ellenszenv is tapasztalható. Ma, midőn az ország különböző részeiből érkeznek az elszomorító s embertársainkat lesújtóan ért tüzvészetről szóló számtalan jelentések, de másrészt s különösen jelenlegi száraz időjárási viszonyok által előidéztet fokozott veszedelem követeli, hogy ily egyesületek nem felsőbb parancsra, hanem hogy csakugyan áldásdusán működhessenek, s a köznek önerejéből kiindulva kell, hogy megalkuljanak, felhívom ezennel címedet. hadd hadd társadalmi uton oda, hogy a kormányzatom alatt álló vármegye lehetőleg minden nagyobb községében ily egyesület alakuljon s művelését mielőbb megkezdje. Gyulán, 1893. ápril 20-án Tallián főispán.

— **Időjelző állomások Békésvármegyében.** Békésvármegye következő postahivatalainál tétetnek ki az időjelző állomásnak az időre vonatkozó véleményei és pedig: Kötégyháza, Osabán, Gyulán, Mezőberényben, Orosházán és Szarvason. A mezői gazdálkodásra azonban az időjelzéseket csak úgy lehetne értékesíteni, ha mint Nagyváradon a gazdasági egyesület kezdeményezésére, a jelző táblák nem a postahivatal eldugott helyén, hanem a legnépesebb utcán függesztetnének ki. Az időt mai napra következőleg jelzi: Száraz, hűvös, éjjeli fagy.

— **Választások.** A szarvasi takarékpénztár-részvénytársaság máj. 1-én tartott rendkívüli közgyűlésén pénztárnokká választották ifj. Mikolay János eddigi jegyzőt, a jegyzői állás pedig 5 pályázó közül dr. Plavetz Béla jogtudorral tölthetett be.

— **Elhalasztott hangverseny.** A szarvasi dalkar pünkösdi másodnapjára tervezett gyomai hangversenyét, a Gyomán működő színtársulat iránti tekintetből elhalasztotta.

— **Májális.** Az idén bizonyosan nem jól viselték magukat a kis és nagy diákok, azért nem kaptak Csütörtökre májálishez illő verőfényes szép májusi napot. Délelőtt 10 óra után szép csendesen hulló esőben esernyők alatt vonult ki az ifjuság és tanárkar, s ott künn is leginkább a sátor alá volt utalva a mulató diáksereg, az Annaligetnek máskor oly élénk utjait sár borította, s még az ebédet is több ízben megzavarta az udvariatlan komor idő. 3-4 óra között valamennyire kitisztult az égbolt s lassan-lassan a közönség is kezdett gyülekezni, de a lehűlt levegő nem igen volt alkalmas kedélyeknek magasabb fokú felmelegítésére sem. A táncmulatság — melyet 5 óra tájban a disztornászok érdeklődéssel szemlélt mutatványa szakított meg — éjfél előtt 1/2 12-kor ért véget.

— **A törvényhatósági s a községi közutak,** a közigazgatási bizottság határozata következtében utmutató táblával lesznek mindenütt ellátva. A határozat végrehajtási módzatára nézve Haviar Lajos állam-építészeti mérnöki hivatali főnök a napokban tett javaslatot a vármegye alispánjának. Az utmutató táblák rövid idő alatt el is fognak készülni.

— **Leköszönés.** Benczur Jenő gyulai 2-ik honvéd gyalog-ezredbeli tartalé-

kos hadnagynak viselt tiszti rangfokozatáról kért leköszönése elfogadtatott.

— **Előléptetés.** Dr. Kontur Béla, második honvédhuzár ezredbeli főorvos, II. oszt. ezredorvossá léptettetett elő.

— **Konfirmálás** A konfirmandus növendékek áldozó csütörtökön járulnak az Úr asztalához a nagy templomban. Nt. Sárkány János lelkész ur vezetése mellett.

— **Esküvő.** Sebestyén Béla, gyulai kir. tszki aljegyző május elsején d. o. 10 órakor esküdött örök hűséget Somogyi Juliska kisasszonynak, Somogyi Elek gáttársulati pénztáros bájos leányának. Az esketési szertartást szűk családi körben Lányi Gusztáv, lelkész tanár végezte. Tanúk voltak a vőlegény részéről Kontur József bíró, a menyasszony részéről Salac Ferenc, pénztári igazgató. Az új pár esküvő után új otthonába, Gyulára utazott.

— **Szinészet.** Zoltán Gyula színtársulata főszolgabírói engedélyt nyert arra, hogy hozzánk Mezőtúrról 4 előadásra átrándulhasson. A társulat tegnap d. u. megérkezett s az első előadás ma este lesz, mely alkalommal színre kerül a „Próbaházasság”, Gerő Károly új színműve. Ezen kívül előadják még a következő három újdonságot: Egy asszony szerelme vagy Csiperkekalap (énekes népszínmű.) Diurnista (énekes bohózat.) Fene-anyósok (föv. életkép.) A jól szervezett társulat előadásaira felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Jégeső** volt pénteken d. u. 3 órakor városunk belterületén, s bár több percig tartott, a jég apró és szétmálló puha volta mellett vetésben s gyümölcsben nagyobb kárt nem tehetett.

— **Lelkész-választás.** Raffai Sándor beszteczebányai ev. gymn. tanárt, főgymnasiumunk egykori jeles növendékét, a tápiószent-mártoni ev. egyház lelkészévé mult vasárnap egyhangúlag megválasztották. Az új lelkész megválasztása határozott nyereség, egyike ő a legképzettebb protestáns ifjú papoknak, ki a pozsonyi theologia elvégzése után két évet töltött a jenai, baseli és lipcsei egyetemeken.

— **Tűz** volt mult vasárnap éjjeli 1 órakor Kondoroson, mely Halász József gazdasági melléképületét elhamvasztotta. A gyanu gyujtogatást teteiz fel, bár a nyomozás eddig eredményre nem vezetett. A tűz gyorsan lokalizáltatott.

— **A Szin-familia.** Annak idején lapunkban is közölve volt az az eset, hogy mult év július havában Zih Kálmán szt.-andrás kereskedőt és Ugrai István építőmestert Szt.-András község belterületén a kőuton utonállók megtámadták. Ezeket a garázdá hetykélkedéssel színtől telt kapabetyárokat, név szerint: Szin Istvánt, Szin Antalt, Szin Károlyt és ifj. Szin Károlyt, kik a végtárgyalás alkalmával öntudatlansággal, részegséggel védekeztek, a gyulai kir. törvényszék két-két évi börtönbüntetésre ítélte.

— **Endrőd község** képviselő testülete, míg január hóban elhatározta egy szavazattöbbséggel, hogy artézi kutat furat. A főszolgabíró a község határozatát jóváhagyás végett betorjesztette a vármegyéhez.

— **Népzenekar.** A kondorosi nem rég szervezett zenekar május 1-én mutatta be magát s már a megelőző estén térzenét adott a község háza előtt egybegyűlt nagyszámu közönségnek. A fiuk új egyenruhájokban

rukkoltak ki s nagy éljenzés jelezte a kedvező fogadtatást. Azután oljásztották a betanult darabokat számszerint 16-ot. A május 1-én tartott körut jövedelmező volt, még a kevésbé vagyonosak is egy-egy forinttal jutalmazták az egyszerű napszámos fiuk igyekezetét, jelül, hogy a jövőben sem hagyja el a közönség saját fiait.

— **Nyilvános köszönet.** A szarvasi főgymnasium tanuló ifjúsága által f. évi május 4-én rendezett majális alkalmából kelte: kötelességemnek tartom köszönetet mondani Ngym. gróf Csáky Albinné urnónak az „Anna-liget“ átengedéseért. Haviár Daniné, Haviár Gyuláné, Sárkány Jenőné, Pokomándy Sándorné, özv. Ponyický Györgyné, özv. Nyácsik Sománé, özv. Szentes Elekne, Dósa Andorné, Mikolayné, Réthy Sándorné, Salac Oszkárné, Póhl Gáborné, Tájber Gusztávné, Fuksz Edéné, Dr. Szlovák Pálné, Salac Feencné, özv. Szlovák Jenőné, Bencur Jánosné, Horváth Ponyický Julia, Christóph Frigyesné úrnőknek, Csernyecy József és Haraszi Oszkár uraknak szíves adományaiért; Grimm Mór, Robiczek Károly és Waldner Ignác uraknak s a „szarvasi nagy gimnázium“-nak a sátor-építéshez kölcsönzött faanyagért; továbbá mindazoknak, a kik kölcsön-tárgyak átengedésével a majális megtartását lehetővé tették. A tanuló ifjúság nevében *Valentinyi Jenő* s. k.

— **Meghívó.** A szarvasi főgymnasiumi „Vajda-kör“ az 1893-ik évi május 11-én d. ü. 3 órakor a főgymnasium dísztermében nyilvános díszülést tart a következő műsorral: 1) Megnyitó ének a főgym. dalkartól. 2) Alelnök-titkári megnyitó beszéd J. VIII. 3) Szavál: Kleindl J. VII. 4) „A fűlemle“ Arany J. szaválja: Bobvos S. VIII. 5) „Almodám“ Petőfi Sándor, szaválja: Vadász Gy. VIII. 6) Szeretem a nőket“ Gabányi, szaválja Schreiber M. VIII. 7) Felolvasás * * * 8) Részlet a „Jehová“-ból; K. J. szaválja: Epstein M. VIII. 9) Szavál: Kalman Gy. VIII. 10) Berekesztő ének a főgymnasiumi ifj. dalkartól.

— **Unicum permetező.** A számtalan meddő kísérletek után végre oly hazai gyártmányu peronospora-permetezőt állítottak elő, mely egyrészt kiküszöböli a meglevő rendszerűeknek összes hibáit, másrészt munkaképesség, minőség és tartósságra nézve a legelső külföldi gyártmányokkal versenyre állta a versenyt. A komplikált légüst mely csütörtököt mond, ha a tartány behorpad, az Unicumnál teljesen hiányzik. A légüstös szisztemájú permetezők, hogy be ne horpadjanak, tulságos erős vastartánnyal bírnak és így már üresen is nagyon nehezek, a legkisebb súlyuk 7¹/₁₀ kiló, holott az „Unicum“ permetezőnek erős és tartós, de rendkívül egyszerű szerkezete és könnyű vörösréz tartánya lévén, tökéletesen felszerelve is bámulatn könnyű, csak 3¹/₂ kiló súlyu. E kézzel fogható nagy előnyök révén az „Unicum“ szőlő-permetező felülmúlja az összes eddig létező hazai és külföldi gyártmányokat és méltán tüntettetett ki az első díjjal aranyéremmel az orsz. magyar keresz. egyesületi ezidei tavaszi kiállításán valamennyi belföldi és idegen versenyző permetezők közt. Az Unicum permetező kitűnőségét különben ama körülmény is biztositja, hogy Mautner Ödön ismert magkereskedőnek, ki a jelesebb vívmányokat főleg hogy ha magkereskedőnek ki a jelesebb vívmányokat főleg hogy ha hazaiak, nagyon felkarolja, ezen szőlőpermetezőnek elárulási jogát egész Európára kiterjedőleg megszerezte.

— **Égész selyem mintázott Fou-lardokat** (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 f 65 krig szállít — sima, kockás, csikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240 féle dispositió és 2000 különböző szín- és árnyadatban) postabérlés vámentesen **Menneberg G.** (c. ász. kar. udvari szállító) **selyemgyár Zürich-ben.** Minták postafordultával küldetnek Svájcba színezett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

IRODALOM.

Hogyan menthetők meg a tüdőgyümölcsösök és miképp gárolható meg a tüdővész terjedése?

Ezen a címen ifj. Nagel Ottó bizományában néhány nap előtt egy füzet jelent meg, melyet Dr. Lőrinczy Ferenc írt, ki 18 év óta budapesti specialista-orvos tüdő- és szívbajokban (lakik zöldfa-utca 43), s egyike a legjelesebb szakíróknak. Ez a mű a nagy közönség számára készült, előadja benne a tüdővész terjedésének okait, annak tüneteit s jó tanácsokkal szolgál a tüdővész okozta nagy halandóság csökkentésére. Mint jeles szakembernek, minden kijelentése figyelemre méltó, s bár tudományos alakban legközelebb megjelenő nagyobb műve foglalkozik majd e kérdéssel, már ez a kis füzet is sok újat mond, s orvosok körében is meleg rokonszenvvel találkozik azon igyekezete, hogy a közönség indolenciája a tüdővész gyógyíthatatlanságával szemben megszűnjék, mert erős meggyőződése, hogy a tüdővész kezdeti időszakában feltétlenül gyógyítható. Készséggel hívjuk fel ezen jeles munkára olvasóink figyelmét, mert csakugyan általános emberi érdek, hogy a tüdővész ne maradjon örökre gyógyíthatatlan betegséggé, s minden komoly és szakszerű törekvés ennek gyógyítása érdekében támogatást találjunk, hogy csak tegnap kaptuk meg a munkát s így jelen számunkban az idő rövidsége miatt részletesen már nem lehetjük, de jövő számunkban terjedelmesebb mutatóványt közlünk belőle, mert érdemes, hogy a benne hirtetett tanok a legjelesebb körben elterjedjenek, és követőkre találjanak. Különbösen megemlíti, hogy Dr. Lőrinczy legközelebb közzéteszi a tüdővész gyógyítására felfedezett új gyógymódját, mely elő a városi körök, s az egész tudományos világ feszült várakozással tekint. Ez az indok is emeli műve becslését, hisz a valódi szaktekintély szólal meg benne, s hisszük, hogy olvasóink sietnek azt megrendelni. A mű ára 40 kr. Megrendelhető kiadóhivatalunk útján is. *Raffay Ferenc.*

Közgazdaság.

A közs. és megyei utak javításához.

Ajálva a megyebizottsági gyűlés és a gazdasági egyesület figyelmébe.
Az öcsöd-szentandrási országúton végighaladva, a mint az öcsödi határt elérjük, 10-12 méternyi távolságra gondosan kiásott gödröket vehetünk észre az országút két oldalán, melyekbe rendszeresen jövő ősszel akác-nyár vagy juharcfa lesznek ültetendők. Aki érzelkezik a magyarban mind nagyobb mértékben terjedő iránt, örömmel szemlél ezezt a munkát, s édesen elmereng azon a gondolatban, midőn a kiültetendő fák csak egy pár évtized múltával hatalmas és szép faóriákat alkotnak, melyeknek árnyékában a fárad utas megpihenhet, s melyek egykoron a vidéket vonzóbbá és hasznosabbá is teszik.
Mindenesetre a közönség illeti azon hatóságot vagy intéző kört, mely a megyei

országutak fákkal való szegélyezését elrendelte, s e rendelkezésnek hova tovább érvényt is igyekszik szerezni. Ennek a serény tevékenységnek, ha vizsgálódásom nem csal, „Mecsei rendőrtörvény“-féle szaga van. Ez azonban mit sem változtat a dolgon, így is dicsérendő az a törekvés, hogy e fában szegény s a delibábunál egyéb gyönyörűséggel alig bíró vidéket a lehető módon akkliminálni igyekezzenek.

De bárhonnán indul is ki a kezdeményezés, az okosság azt parancsolja, hogy a fásítás keresztülvitelénél ne hagyjuk figyelmen kívül a haszonhajtó gyümölcsféléket sem. Közgazdasági tekintetben ez fontos szempont, mert midőn a kiültetett gyümölcsfák termőre fordulnak, a növekvés és fejlődéssel párhuzamosan gyarapszik az évi termés s az ezzel járó pénzbevétel is.

Nem mondom én, hogy oda kiűn a szabadban mindenféle gyümölcsfajokat ültessünk, mivel annak megvédése a műveletlen lelki emberek és nyulak ellen sok akadályokba ütköznék, bár ez sem kivihetetlen, mert a megyei utkaparók, vagy amint itt nevezik, utfolgyelők, annak idejében a maga módja szerint biztosíthatnák a téli pusztítás ellen. Van a gyümölcsfák között egy faj, melyet a nyulak sem bántanak, s a gyümölcs fejlődés sajátosságánál fogva az utasok rongálásának sincs annyira kitéve, ez a diófa.

Van e az utsaléi fák között ennél szebb lombozatu és árnyékosabb fa? Egy jól kifejlett diófa sötétzöld nagy leveleivel valóban impozáns alak. Hasznát tekintve pedig az utsaléi fák között az első helyet foglalja el igaz, hogy az akác, mint szerszámfa és tüzelő anyag megelőzi, de asztalos-munkára aig van fa, mely fejette állana; a nyárfa, ha a fésökaféreg idő előtt el nem pusztítja, növekedésben elhagyja s lesz belole teknő és gyenge tüzelő anyag; a juhar szintén jó szerszám- és butorfát szolgáltat, de sem egyik sem másik nem hoz gyümölcsöt, míg a diófa kitűnő butor-anyag mellett drága pénzen eladható gyümölcsesél kedveskedik. Hátrányul hozhatják fel, hogy lassan növekedik. Ez igaz, de mivel lassabb fejlődésű valamely fa, annál tartósabb életű is, sőt még az is igaz, hogy soká fordul termőre; mert bele kerül 8-10 év, míg teremni fog, de az akác, nyár és juhar mikor terem ehető gyümölcsöt? Soha! A dió legtöbbször a buzával kél egy áron, de nagyon gyakori eset hogy drágábban is megveszik.

A cikkem elején említett országút földje, hol a gödrök készen várják a kiültetendő fákat, a diófák igen hálás talaj. Természete különben ennek a fának, hogy a talajban nem igen válogat, jól diszlik mindennél, még a szikes földben is megállja helyét. Mindezeket fontolóra véve, célszerű, sőt üdvös dolog volna, hogy minden harmadik fa diófa lenne az országút két oldalán, azt a kis költséget, melybe a 2-3 éves diófák beszerzése kerül, idővel busásan lehetne kamatos kamatjával beszedegetni s a közjólét előmozdítására fordítani.

Mint hogy az országutak szegélyezése országos érdekű, ajánlom az intéző körök becses figyelmébe, a közlöményemben tett megjegyzésemet és tanácsomat.

Öcsöd-Gödénylajos 1893. april. 30.

Tóth Imre,
ref. tanító.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1893. május 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr

7415. v. 7411. v. 7413. v.

Szarvas indul: 3:45 éjjel 9:33 d. e. 1:55 d. u
Mező-Túr érke: 4:35 " 10:19 " 2:41 "

Mezőtúr-Szarvas,

7416. v. 7412. v. 7414. v.

Mező-Túr indul: 7:47 d. e. 12:35 d. u. 4:58 d. u
Szarvas érke: 8:33 " 1:21 " 5:41 "

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz.

Arad	ind:	8:20 d. e.	1:25 d. e.	9:45 este
Csaba	érke:	9:20 "	12:58 d. u.	11:30 "
"	ind:	9:25 "	1:23 d. u.	11:45 éjjel
Mező-Túr	érke:	10:29 "	2:51 "	1:29 "
"	ind:	10:30 "	2:59 "	1:33 "
Szolnok	érke:	11:15 "	4:05 "	2:45 "
"	ind:	11:22 "	4:20 "	3:00 "
Budapest	érke:	1:20 d. u.	7:25 este	6:30 reggel

Budapest-Arad.

602. gy. 604. sz. 606. sz.

Budapest	ind:	1:55 d. u.	8:10 d. e.	10:00 este
Szolnok	érke:	3:53 "	11:04 "	1:07 éjjel
"	ind:	4:02 "	11:14 "	1:37 "
Mező-Túr	érke:	4:47 "	12:18 "	2:46 "
"	ind:	4:48 "	12:25 "	2:49 "
Csaba	érke:	5:52 "	1:53 "	4:17 "
"	ind:	5:57 "	1:13 "	4:37 "
Arad	érke:	6:57 este	3:50 "	6:60 reggel

Felelős szerkesztő: Varga József.

Kiadó-tulajdonos: Sámuel A.

ZACHERLIN

Vigyázat a

bevásárlásnál

Vevő... Nekem nem kell kinyitott rovarper; mert én Zacherlint kértem! ezt a kiváló szert méltán dicsérik, mint a legeslegjobb eszközt mindenféle rovar ellen, azért veszek én csak lepecsételt üveget Zacherlin névvel.

Kapkató:

Szarvas: Nyácsik S. utóda.
" Réthy Sándor
M-Berény Pilz Márton

Mezőtúr: Schreiber Izidor
Turkeve: Friedmann Gy.
Gyoma: Scheiber Adolf uraknál

Minden kiállításon legmagasabb kitüntetéseket nyert

GRÓF

ESZTERHÁZY COGNAC

mely tiszta borból készül és ezért a közönség legkedveltebb itala

mindenütt kapható

Központi-iroda: Budapesten külső váczi-ut 23.

A

meghülés által keletkezett betegségek legnagyobb része, nagyon könnyen volna mullózható alkalmas házi-szerek azonnali alkalmazása által. A Horgon-Pain-Expeller ily esetekben a

legjobb bedörzsölés

Hasonló jó eredménnyel használható csusz, köszvény és tagszaggatás, valamint fejtájás, hátfájdalmak, csipőfájdalmak stb. ellen és majdnem minden háztartásban készleten van. Ezen szer 40 kros, 70 kros és 1 firt 20 kros üvegekben majdnem minden gyógyszer-tárban kapható. Minthogy értéktelen utánzatok is léteznek, kifejezetten: a

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
kérendő.

Mint legjobbnak elismert, úgy valódiságánál mint gyógyhatásánál fogva a

TOKAJI COGNAC

mely tiszta borból készül.

Kizárólagos főraktár:

KMETZ MIHÁLY

tűszer, bor és csemege kereskedésében

SZARVASON

piacztér.

PSEHOFER J.-FÉLE

gyógyszertár

Bécsben I. ker. Singerstrasse 15 sz. a „zum goldenen Reichsapfel“

Vértisztító labdacok, ezelőtt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerből készlet ne volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszerial ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint ope-zavarok, májbajok, kólika, vértólulások, aranyör, béltéflenség s hasonló betegségeknel. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is: így sápkór-nál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálairat, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. okt. 22.

Tekintetes ur!

Alulirt kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

NEIREITER IGNÁCZ, orvos.

Hrashe, Flódnik mellett, 1887. szept. 12.

Tekintetes ur!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsaik közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghültem olyanyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék ha az Ön csodálatraméltó labdacsaik engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

KNIFICZ TERÉZ.

Bécs-Ujhely 1887. nov. 9

Mélyen tisztelt ur!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnék 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét is meguntta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak általános használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel, Weinczettel Josefa.

Eichengraberamt. Gföhl mellett, 1889 márc. 27.

Tekintetes ur!

Alulírott ismételen kéri 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból, El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett s azok a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálairatom tetszésszerű használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel HAEN IGNÁCZ.

Gotschdorf. Kolbach mellett, Szilézia 1888. okt. 8

T. ur

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomorbaajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem vagyok tisztelettel

ZWICKL ANNA.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben I. Singerstrasse 15 sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag melyben 6 doboz tartalmazzatik 1 frt 5 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni bekielésénél (mi legjobban póstantalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: egy csomag

1 frt 25 kr, 2 csomag 2 frt 30 krt, 3 csomag 3 frt 35 kr, 4 csomag 4 frt 40 kr, 5 csomag 5 frt 20 kr és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedettségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánóztatnak; ennek következtében kéretik **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb szer, minden köszvényes és csuszos bajok, u. m. gerinc-agy bántalom, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülszagatás stb. stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 frt.

Általános tapasz Steudel tanártól. Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer lón kipróbálva. 1 félegy 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általános elismert kitűnő háziszser, hurut rekedtség, görcsös köhögés stb ellen. 1 üvegecske ára 50 kr, 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszser. 1 üvegecsével 22 kr, 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bulrich A. W.-től. Kitűnő háziszser a rossz emésztés minden következményei, u. m. főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalzsam, 1 üveg 50 kr, egy kis üveg 12 krajeár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadás s azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr, bérmentes küldéssel 65 kr.

Helsó vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden rendetlen emésztésből származó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben notán nem levők gyorsan és olcsón megszereltetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

A fenti különlegességek kaphatók TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész

urnál Budapesten, Király-utca 22-dik szám.

Üzlethelyiség változtatás

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy e hó 24-dike óta |1880-ban alapított| s BAGI-féle házban fennálló

**KÖNYVNYOMDÁMAT KÖNYV-
ÉS PAPIR KERESKEDESEMET**
saját házamba Beliczey-ut 11
szám alatt a B.-Szt.-Andrási

takarékpénztár mellett
helyeztem át. Midőn ezt becses tudomásukra hozom,
kérem nagyrabecsült bizalmukkal ugy mint eddig to-
vábbra is szerencséltetni sziveskedjenek.

Főtörekvésem ezután is oda fog irányulni, hogy eddigi
becses pártfogásukat továbbra is kiérdemeljem.

TELJES TISZTELETTEL:

Sámuel Adolf.